

Tweemaandelijks blad van de Protestantse Kerk Brussel en de Bethlehemkerk Anderlecht

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Protestantse Kerkbrief

jaargang 34 • nummer 1 • februari - maart 2022

Designed by Freepik

AFGIFTEKANTOOR:
BRUSSEL DE BROUCKERE
ERKENNINGSNUMMER: P 910493
TWEEMAANDELIJKS

Protestantse Kerk Brussel
Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
www.protestantsekerkbrussel.be

Uitzien naar de grote zomer

Bijeenkomen

Desmond Tutu

Inhoud

Meditatie	3
Bij de Kerkdiensten	4
• Verjaardagen	4
• Gemeenteberichten Anderlecht	5
• Gesprek met Consulente	5
Uit de kerkenraad	7
• Collectes	7
Gemeentenieuws	8
• Kerstmandjes	8
VPKB	8
Bijeen	9
• Bijbelkring Wemmel	9
• Wijkbijeenkomsten	9
Ingezonden	11
• Warme maaltijden	11
• Ouderen	12
• Desmond Tutu	12
Kinderpagina	15

Colofon

De Protestantse Kerkbrief is het blad van de Protestantse Kerk Brussel en de Bethlehemkerk Anderlecht.

Redactie

ds. Douwe Boelens, Antoinette Panhuis,
Bram Meertens, Hilde Van Hoorick

E-mailadres

kerkbief@gmail.com

Druk en lay-out

Drukkerij Colson, Aalst

Agenda

Afbeelding voorpagina: nieuwe schepping

Agenda

20 februari

Kerkdienst met Consulente

28 februari

Bijbelkring Wemmel

21 – 25 maart

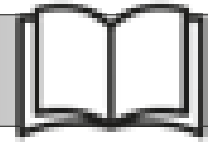
Wijkbijeenkomsten

21 maart

Bijbelkring Wemmel

**Uiterste inleverdatum voor de kopij
Kerkbrief april-mei: zondag: 13 maart.**

De redactie behoudt zich het recht voor om een ingezonden artikel in te korten, redactioneel te bewerken of niet te publiceren. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Reacties zijn altijd welkom!

Eens komt de grote zomer

Persoonlijk ben ik een grote fan van wandelen. Het liefst loop ik op paden waar ik enkel natuur zie. Of beter gezegd; waar ik niets zie wat mensenhanden hebben geproduceerd. Voor mij maakt het niets uit of ik langs dezelfde plekken loop waar ik al jaren kom. De natuur is iedere keer anders. Elke dag heeft de natuur een andere sfeer. Elke keer verrast zij mij opnieuw. De vogels zingen elke dag een ander lied, de zon staat elke dag iets anders. Elke keer mag ik weer getuige zijn van een prachtig schouwspel.

Toen ik onlangs door het bos liep zag ik kale bomen, de bladeren lagen verstrooid en bevroren op de grond. De zon stond laag en kwam vanuit een prachtige hoek. Met mijn warme jas aan en mijn sjaal om moest ik denken aan wat komen gaat. Dat straks in de lente deze mooie kale bedoe-ning weer een prachtig bloeiend bos zal worden; waarin vogels nesten bouwen en van waaruit de jonge vogels voor het eerst zullen uitvliegen. Het deed mij denken aan de zomer waarin het bos hoogtij viert; alles heeft gebloeid en het is dan een prachtig kunstwerk. Toen ik verder liep kwam dat ene lied in mijn hoofd, het lied dat we ook wel eens zingen in de kerk: 'Eens komt de grote zomer waarin zich 't hart verblijdt' (NLB 747).

***"Eens komt de grote zomer
waarin zich 't hart verblijdt.***

***God zal op aarde komen
met groene heerlijkheid.***

***De hemel en de aarde
wordt stralende en puur.***

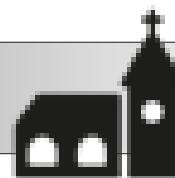
***God zal zich openbaren
in heel zijn creatuur."***

Het lied is geschreven door Johann Walter (1496-1570). Deze man was cantor van Frederik de Wijze, de keurvorst van Saksen ten tijde van de reformatie. Tevens was Frederik de beschermheer van Maarten Luther. Vandaar dat Maarten Luther aan Johann Walter vroeg of hij liederen wilde schrijven voor de Duitse mis. Walter kon zich vinden in de Lutherse leer en werd daarom de redacteur van het eerste Duitse protestantse gezangboek dat in 1524 in Wittenberg verscheen: Eyn geystlich Gesangk Buchleyn (Een geestelijk gezangboekje). In een latere editie zal ook het lied 'Eens komt de grote zomer' onder de titel: 'Herzlich tut mich erfreuen' worden opgenomen in dit boekje.

Walter benoemt in dit lied de tijd waarin hij leeft. Er zijn veel spanningen op dat moment voor de Lutheranen. Vooral veranderingen die plaatsvonden: de afscheiding van de Rooms-Katholieke kerk en de opkomst van de pest (laaide op in 1527). Mensen waren bang voor wat zou gaan komen. Zouden ze ziek worden? Zou er nog vrede blijven? Zouden ze worden vervolgd vanwege hun keuze voor het protestantisme? Allemaal realistische vragen voor die tijd. En misschien ook voor onze tijd. De wereld verandert snel en zorgen kunnen ons leven overstemmen. Mensen zijn bang of ze de energierekening nog kunnen betalen. Anderen maken zich druk of ze hun baan kunnen behouden. Terechte zorgen.

Johann Walter laat u graag zingen 'de hemel en de aarde, wordt stralende en puur.' Straks zal alles bloeien en hoeft u zich geen zorgen meer te maken. Want eenmaal zal het zorgen maken voorbij zijn. Dat is moeilijk te geloven. En de zomer lijkt nog ver weg. De Nederlandse Podcast "Omdenken" kwam onlangs met de volgende wijsheid: 'Je zou minstens 20 minuten per dag in de natuur moeten doorbrengen. Tenzij je het heel druk hebt. Dan minstens een uur.' Wie zo kan omdenken kan in de praktijk zien waar Walter over schrijft in zijn lied.

Gijs Bleijenberg

Zondag 6 februari

6de zondag na Epifanie

Voorganger	Gijs Bleijenberg
Ambtsdrager	Paola Vitulano
Organist	Felix Snyers
Gemeentelid	Frits Bastiaens
Collectes	VPKB/Kerk

Zondag 13 februari

7de zondag na Epifanie

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Eugène Kitoko
Organist	Raymond Auquier
Gemeentelid	Ko van der Meer
Collectes	Kerk & Wereld/Kerk

Zondag 20 februari

8ste zondag na Epifanie

Voorganger	ds. Petra Schipper
Ambtsdrager	Lex Buddingh
Organist	Anna Rusakova
Gemeentelid	Rob van Drimmelen
Collectes	Dar al Amal/Kerk

Zondag 27 februari

9de zondag na Epifanie

dienst van Schrift en Tafel

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Jart Voortman
Organist	Raymond Auquier
Gemeentelid	Frits Bastiaens
Collectes	Diaconie/Kerk

Zondag 6 maart

1ste zondag van de Veertigdagentijd

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Anita Bultena
Organist	Felix Snyers
Gemeentelid	Greet Heslinga
Collectes	Protestantse Solidariteit/Kerk

Zondag 13 maart

2de zondag van de Veertigdagentijd

Voorganger	Gijs Bleijenberg
Ambtsdrager	Paola Vitulano
Organist	Raymond Auquier
Gemeentelid	Cathrien Orie
Collectes	VPKB/Kerk

Zondag 20 maart

3de zondag van de Veertigdagentijd

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Lex Buddingh
Organist	Anna Rusakova
Gemeentelid	Rob van Drimmelen
Collectes	PSC/Kerk

Zondag 27 maart

4de zondag van de Veertigdagentijd

begin van de zomertijd

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Eugène Kitoko
Organist	Raymond Auquier
Gemeentelid	Ko van der Meer
Collectes	Kerk & Wereld/Kerk

Verjaardagen 75-Plussers

Protestantse Kerk Brussel

Februari

10/2	Christian Moerman
11/2	Felix Snyers
19/2	Nel de Mooy- Van der Plas

21/2	Jan Bevaart
26/2	Jan Schmidt
28/2	Wim De Hertogh

Maart

2/3	Greet Heslinga
10/3	Bep Bevaart-Sijssens
10/3	Tilly Mastenbroek- Sacré

12/3	Jos Vercruysse-Maes
26/3	Heleen Rotier-Sprey
27/3	Jan Prillewitz

Bethlehemkerk

28/2	Hedwig Jonkman
5/3	Gilbert Snauwaert
15/3	Johanna Jonkman

Gemeenteberichten Anderlecht

Beste vrienden van de Bethlehemkerk,

Een nieuw jaar is aangebroken. We hebben ons in de tussentijd al geïnstalleerd in de gemeenteruimte en we beginnen ons daar langzaam in te burgeren. De gemeenteruimte wordt daarbij ook steeds luxer. Zo hebben we er zelfs een gloednieuwe zaal bij, die onder leiding van Johanna is omgetoverd tot een mini-kerkzaaltje. We kunnen nu, met uitzicht op de alpaça's, van de kerkdiensten genieten.

Tijdens de Adventstijd bevond het gebouw zich in een ware kerstsfeer met de mooie kerststal en zelfs de kerstman was bij ons op bezoek.

Nu is het gebouw zeker niet het enige dat telt. Ik merk dat in de afgelopen maanden de onderlinge gemeenschap ook weer is gegroeid. Het was niet makkelijk om elkaar te missen en het voelt goed weer samen te kunnen komen. In het begin was dat weer even wennen, maar ondertussen zijn we goed onderweg. We hebben al weer verschillende liederen uit de bundel van Johannes de Heer samen gezongen, Bijbelverhalen en overdenkingen gehoord, samen gebeden en zelfs een kerstverhaal gehoord.

En natuurlijk kan het samen koffiedrinken ook niet ontbreken. We spreken over het verleden, het heden en de toekomst. En bovenal over ons gedeelde geloof. Die manier van samen zijn is ook belangrijk. Alleen met het geloof te zijn of met anderen maakt een groot verschil. Daarom lezen we ook in de Bijbel dat de eerste gelo-

vigen zich verzamelden in gemeenschappen die samen kwamen en elkaar sterkten. Geloven is ook samen geloven en dat hopen we dit jaar als Bethlehemkerk weer volop te kunnen doen.

Gods zegen,

Bram Meertens

De diensten van de Bethlehemkerk Aanvang 10 uur

13 februari

Voorganger: Gijs Bleijenberg
Ouderling van dienst: Johanna
Jonkman en Henri Van de Wouwer

27 februari

Voorganger: Bram Meertens
Ouderling van dienst: Johanna
Jonkman en Henri Van de Wouwer

Bij de dienst van 20 februari in de PKB, Gesprek met Petra Schipper

Petra Schipper is een stadspredikant in Antwerpen, een unieke rol in heel Vlaanderen. De komst van het Coronavirus heeft een sterke impact gehad op mensen in moeilijkheden. Petra Schipper legt uit hoe de diensten hier optimaal op inspelen. Ze vertelt ons ook hoe ze als predikante kan bij-

dragen aan het kostbare sociale weefsel. Het samen-leven. Kerk en maatschappij zijn hier nauw met elkaar verbonden.

Kan u even toelichten wat een stadspredikant is?

Ik ben stadspredikant, tot nu toe de enige in Vlaanderen. Stadspredikant zijn wil zeggen: ik heb geen eigen gemeente, maar ik werk volledig in dienst van het Protestants Sociaal Centrum Antwerpen. Het PSC is 40 jaar geleden opgericht door protestantse kerken in het Antwerpse en zij dragen het PSC nog steeds. Zij zijn ook vertegenwoordigd (afgevaardigd) in de Algemene Vergadering en de Raad van Bestuur van het PSC en in de Commissie Stadspredikant (mijn "kerkenraad").

Mijn werk is het verbinden tussen kerken en stad/samenleving via diaconale presentie. Dat betekent dat ik diaconaal present ben op verschillende plekken waar mensen hulp krijgen of sociaal samenkomen (opvang, sociale kruidenier, Open Huis, ...), maar ook aanspreekbaar ben op straat in het drukbevolkte Antwerpen-Noord, om een luisterend oor te zijn. En over hun realiteit vertel ik dan weer aan de mensen in de kerken. Ik kom vooral in contact met mensen in armoede en mensen met vluchtachtergrond.

Is het juist om te stellen dat het sociale aspect net zo belangrijk is als de spiritualiteit in uw werk?

Ik zie geen strikte scheiding tussen sociaal en spiritueel. God liefhebben is de naaste liefhebben. In de naaste heb ik God lief.

Wel maak ik onderscheid tussen maatschappelijk werk en pastoraat. Ik ben niet opgeleid om mensen te helpen met hun administratie, procedures en andere praktische problemen. Daarvoor verwijz ik door. Maar in die praktische problemen klinken ook

existentiële noden door: ben ik hier welkom? Hoor ik bij de samenleving? Ben ik volwaardig? Worden mijn rechten gezien? Hoe blijf ik overeind? Bij die vragen probeer ik te luisteren en in verbinding te brengen met andere professionelen en ook coördineer ik vrijwilligers om vluchtelingen bij te staan. Ik luister naar hun verhalen als deel van hun levensverhaal en bevestig hen als medemensen, waardevol in Gods ogen.

Waar viert u de dienst?

Ik ga twee keer per jaar voor in alle dragende Antwerpse kerken en verder in andere kerken die het PSC steunen. Ook soms in bevriende kerken zoals de Kameroense protestantse kerk. Op zondagen dat ik niet voorga, ga ik beurtelings in één van die kerken gewoon naar de dienst, zodat mensen mij bij de koffie kunnen aanspreken over diaconie, de samenleving, vluchtelingen, armoede, de rol van de Kerk, enzovoorts.

Hoe heeft het coronavirus de dingen veranderd voor mensen die op straat leven? Heeft het virus ook een invloed op hun psyche en spiritualiteit? Op uw werk?

De coronacrisis duwt veel mensen dieper in de armoede en maakt dat veel mensen niet de hulp kunnen krijgen die ze nodig hebben. Ook vluchtelingenkinderen hebben het nu nog moeilijker om bij te blijven met school. Daklozen moeten veel rondlopen omdat ze niet mogen gaan zitten of opvang tijdelijk gesloten is. Ondertussen is er in Antwerpen veel nieuwe opvang en hulp opgericht, door de stad, de sociale sector, veel vrijwilligers, burgers en kerken. Ik help nu twee keer per week bij daklozenonthaal in een katholieke kerk. Ik zie dat zij in zo'n mooie grote kerk spontaan tot rust komen, kaarsjes branden, apart gaan zitten bidden, ... Je

hebt soms diepere gesprekken met mensen. Ook bel ik allerlei mensen nu regelmatig op en ook die gesprekken gaan diep. Er is veel verdriet, onmacht, angst, depressiviteit, zorg.... Mensen vragen mij om voor hen te bidden. Ze voelen zich dan minder alleen en ze ervaren dat je om hen geeft.

Is er een gebeurtenis die u bijzonder is bijgebleven?

In het daklozenonthaal was er laatst een man heel onrustig, kennelijk onder invloed, ontremd. Hij riep luid door de kerk, knielde met grote gebaren, ging zelfs op de grond liggen en liet zijn ontlasting lopen. Het was bijzonder om te zien hoe we als team van vrijwilligers dit samen konden opvangen. De vaste krachten, die hem langer kennen, benaderden hem respectvol en rustig, gaven hem ruimte en toch ook aandacht, terwijl wij de andere daklozen aandacht gaven en kalmeerden (of zij ons!) en soms een bemoedigende blik of knipoog naar de vaste werkers stuurden. Zij hebben hem uiteindelijk laten wegbrengen naar het ziekenhuis en de kerk netjes opgekuist. De volgende keer kwam hij als een zacht lammetje sorry zeggen en rustig bidden in de kerkbank. Op zo'n moment voel je hoe ontredder mensen kunnen raken en hoe waardevol het is als je samen een plek kunt bieden waar dat er allemaal mag zijn en opgevangen wordt, in alle menselijk respect. Dat is voor mij een uiting van de liefde van God.

*Interview Jean-Guillaume DeMailly
(Communicatie VPKB)*

Carnaval en Aswoensdag

De komende maand gaan we weer de veertigdagentijd binnen. Elk jaar wordt deze tijd waarin we stilstaan bij het lijden van Jezus voorafgegaan door een heel andere periode, carnaval. Carnaval is een tijd die helemaal

anders is dan de weken eromheen. Het is een week waarin de normale samenlevingsorde wordt omgedraaid. En zo een tijd van wanorde. De regels van de maatschappij worden tijdelijk vervangen door andere. De leiding wordt overgenomen door Prins Carnaval.

Een dergelijk gebruik van een week waarin alles anders was, een week van grenzeloos feesten, bestaat al eeuwen. De Babyloniërs kenden een dergelijke festiviteit; bekend zijn ook de Saturnaliën van de Romeinen die in december plaatsvonden. Dan was er grote chaos in de stad Rome. Toen het Romeinse Rijk tot het christendom overging, bleef zo'n feest dus bestaan en nam het de vorm van het carnaval aan. De week voordat het vasten begon, leefde men zich nog even flink uit. Zo is een interessante symboliek ontstaan. Op de kalender staat een duidelijke tegenstelling tussen het carnaval, de periode van feest en vertier, en de veertigdagentijd, de tijd van inkeer, van stilstaan bij het lijden in de wereld. Doordat Aswoensdag, het begin van de veertigdagentijd, zo precies na carnaval is, worden we door dit contrast ons nog bewuster van het verschil tussen deze twee periodes. We worden ertoe aangezet nog dieper na te denken over wat plezier en lijden betekenen en wat dit verschil inhoudt en we leren over de orde die God in onze de wanorde wil scheppen.

Bram Meertens

De Kerkenraad kwam in de afgelopen periode samen op **6 december 2021 en 13 januari 2022**, beide keren via WebEx.

De krijtlijnen van de **vacature WOTO** werden aangepast. De vacature werd half december gepubliceerd in de gebruikelijke kanalen in België en Nederland. U kunt de inhoud daarvan ook terugvinden op de website van onze kerk via de aankondiging op de openingspagina. Kandidaten konden tot 31 januari solliciteren.

Zoals aangegeven in de mededelingen bij de kerkdiensten van de zondagen 9 en 16 januari alsook in Kerk-Info 2022-02, is een zo evenwichtig mogelijke **beroepingscommissie** samengesteld. Gemeenteleden die wilden deelnemen konden dat laten weten aan onze moderator.

Ze is inmiddels samengesteld uit zes personen: vanuit de Kerkenraad betreft het Anita Bultena (WOTO), Jart Voortman en ondergetekende, daarnaast Bert Kuypers vanuit het Dagelijks Bestuur, Janneke Wilbrenninck (WOTO) en Erik Berghuis (voor de jongeren). De beroepingscommissie zal worden begeleid door ds. Petra Schipper in haar rol van consultant. De Kerkenraad is dankbaar dat zij bereid zijn deel te nemen aan dit belangrijke en interessante proces en wenst hen veel wijsheid toe. Begin februari voorziet de beroepingscommissie een overleg om de sollicitaties die zijn binnengekomen te bekijken en afspraken te maken over de volgende stappen.

Zoals hij zelf heeft toegelicht in de dienst van 16 januari, kreeg **Gijs Bleijenberg** in december van de Commissie van Toelating van de VPKB te horen dat zij besloten heeft zijn **proponentschap** met een **half jaar** te verlengen in verband met de Covid-19 pandemie waardoor hij wat gemist zou hebben.

Na zowel een positieve evaluatie te hebben gekregen van de Protestantse Gemeente in Mechelen alsook van de onze, via het verslag van ds. Boelens, was dit voor hem een onverwachte verrassing. We gaan echter **vol goede moed samen verder op pad**: de Kerkenraad heeft er unaniem mee ingestemd dat Gijs tijdens deze bijkomende periode nog aan onze gemeente verbonden blijft. Hij zal tot en met juni één keer per maand bij ons voorgaan in de dienst, de andere zondagen zal hij elders in Vlaanderen zijn bijdrage leveren om op die manier ook de gemeenten daar beter te leren kennen.

Naast het feit dat wij tevreden zijn over het werk dat Gijs levert en de inzet die hij toont, heeft dit voor de PKB als bijkomend voordeel dat het erediensrooster van de eerste helft van 2022 volledig is ingevuld. Dit in goed onderling overleg met Ds. Boelens en Bram Meertens.

Lex Buddingh, scriba PKB

Collectes

In maart 2020 brak Corona uit en werd het gaan naar de kerk moeilijker en moeilijker.

De online kerkdiensten ontstonden.

In het begin toen ik thuis online de kerkdiensten volgde, reageerde ik eigenlijk niet om aan de collectes mee te doen via de bankrekening van de Protestantse Kerk Brussel of van de Bethlehem kerk. Totdat iemand mij erop aan sprak en dringend verzocht die collectes niet te vergeten.

Daarop heb ik toen besloten om steeds de collectes te volgen en via mijn bank bij te dragen.

Eenmaal per maand een bedrag voor de eigen Kerk, dus de 2de Collecte. En iedere week een bedrag over te maken voor de 1ste Collecte voor het specifieke doel, dat op de liturgie en ook tijdens de kerkdienst wordt toegelicht en aanbevolen.

Ik vraag me echter af of velen van ons, die online meeluisteren en meekijken, dat ook doen?

Ik heb in een enkel telefoon gesprek weleens gemerkt, dat die collectes niet belangrijk werden gevonden.

Nu is onder de ouderen niet iedereen handig met bankieren online. Ook niet iedereen kan veel geven door eigen problemen. Maar toch pleit ik ervoor hier wel aan mee te doen.

Vraag even hulp aan uw kinderen als u toch wilt bijdragen, maar niet weet hoe.

Het ledenaantal van de kerk krimpt jaarlijks. Heel wat trouwe gevers zijn naar Nederland verhuisd om dichterbij hun kinderen en kleinkinderen te wonen.

Bovendien heb ik lang genoeg meegedraaid in de Raad van Bestuur als scriba, om te weten hoeveel verplichtingen we als Protestantse Kerk hebben en er echt op allerlei gebieden steeds weer financiële hulp nodig is.

Dus hierbij van harte bij u allen aanbevolen.

Joyce Smit

Kerstmandjes

Zoals elk jaar vragen we u, indien mogelijk, de mandjes terug te brengen naar de kerk of aan iemand mee te geven. Want, 50 mandjes à € 5, dat is de moeite waard!

We zijn heel blij met dankbare reacties per mail of post of via de persoon die u het kerstbakkje bracht.

Dat persoonlijke contact deed ook de bezoeker deugd.

Met warme groet,

de Pastorale Raad.

Mijn geliefde broeders en zusters,

Met deze woorden begin ik sinds 2018 al mijn preken. Dit komt door een preekreis die heb gemaakt. De reis ging naar Roemenië, naar de Hongaarse kerk aldaar. De samenstelling van de reis was bijzonder. Het reisgezelschap bestond uit predikanten, docenten en studenten van de Protestantse Kerk in Nederland en de Hongaarse kerk in Roemenië. Op een mooie voorjaarsdag in een klein oud kerkje nabij Cluj-Napoca begon een Nederlandse predikant met zijn minipreek. Hij begon met de woorden 'Mijn geliefde broeders en zusters'. Op een vreemde manier werd ik geraakt door deze aanhef. Ik raakte nieuwsgierig en tijdens het eten vroeg ik aan hem waarom hij zijn preken begint met deze aanhef. Hij vertelde dat dit paste bij zijn theologie. Volgens hem behoort de kerk een warme gemeenschap te zijn van broeders en zusters die elkaar lief hebben en elkaar motiveren in het geloof. Deze onderbouwing vond ik mooi en toch geef ik er een iets andere smaak aan. Ongetwijfeld is het u opgevallen dat ik de kerk zie als een plek waar pelgrims samenkomen. Pelgrims zijn op weg naar Christus. Onderweg op deze reis mogen we bij elkaar in de kerk komen, om elkaar, en God, te ontmoeten. Om elkaar te versterken en te bemoedigen op de levensweg die we gaan. Vandaar dat ik met deze aanhef begint. Omdat ik tijdens het preken mijn mede pelgrims mag bemoedigen.

Gijs Bleijenberg

VPKB

Oproep van de Evangelische Methodistische Kerk in Polen over de crisis aan de Pools - Wit-Russische grens.

Warschau, 17 november 2021.

De jaarlijkse conferentie van de Evangelische Methodistische Kerk in Polen van 28-31 oktober '21, doet een beroep op de medegelovigen en op alle mensen van goede wil, om door te gaan in gemeenschappelijk gebed om de crisis te overwinnen en indien mogelijk, de nodige hulp te bieden aan mensen in nood in de geest van de leer van onze Meester, Jezus Christus.

Als christenen en burgers van de Republiek Polen hebben we geen bevoegdheden voor de bescherming van de Poolse bevolking en onze grenzen. Dat is aan de overheid.

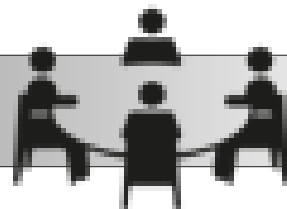
We voelen ons echter verantwoordelijk voor het algemeen welzijn van ons vaderland en de hele wereld. Daarom kun-

nen we niet zwijgen als we zien hoe een deel van ons land een plaats van humanitaire crisis is geworden die mannen, vrouwen en kinderen treft, inclusief zieken en getraumatiseerden.

Volgens de sociale leer van onze kerk, beschouwen we alle mensen als leden van Gods familie. Daarom kunnen we als christenen voor wie het Woord van God de bepalende factor voor het leven is, degenen die hulp nodig hebben niet de rug toekeren.

De Evangelische Methodistische Kerk in Polen, trouw aan het Evangelie en de broederlijke liefde tussen mensen die daaruit voortvloeien, vraagt leden en sympathisanten en alle mensen van goede wil om initiatieven te nemen om de slachtoffers van de humanitaire crisis aan de Poolse grenzen te ondersteunen en te bidden voor degenen wiens plicht het is om veiligheid en vrede in ons vaderland te waarborgen.

(persbericht via CEC; ingekort)

Bijbelkring in Wemmel op maandag 28 februari

Op maandagnamiddag 17 januari kwam de Bijbelkring in Wemmel bijeen.

We bespraken een hoofdstuk uit het boek “Mijn held en ik / Autobiografisch bijbellezen” van ds. Bert Dicou en Koen Holtzapffel.

Het onderwerp was deze keer de persoon van Simson, en dan met name het verhaal dat over zijn ondergang handelt: Simson en Delila.

Het bracht ons tot onze eigen verhalen over trouw en ontrouw, over onze persoonlijke zwakheden en kwalen, maar ook tot gedachten over de onverwachte krachten die we soms ontvangen – en die ons een andere keer ontvallen.

Het was fijn om na lange tijd weer bijeen te zijn, te bidden, te lezen, te praten en te zingen en vervolgens taart te eten en een goed glas te heffen op het nieuwe jaar.

We hopen weer met enige regelmaat samen te komen – als de corona-maatregelen het ons zullen toestaan.

De volgende Bijbelkringen worden gehouden op de maandagmiddagen **28 februari, 21 maart en 25 april**. Ze beginnen stevast om 14.30 uur bij mevr. Annemarie Haverkorn thuis. Haar adres staat in het ‘gemeenteboekje’.

Op de Bijbelkring van 21 maart, in de Veertigdagentijd, hopen we samen de Maaltijd van de Heer te vieren.

Als iemand zich wil aansluiten, is die persoon van harte welkom om dat te doen. Van tevoren opgeven bij Annemarie of bij mij is dan geen nadeel. Dat mag telefonisch of per e-mail.

ds. Douwe Boelens

Wijkbijeenkomsten

“Kies voor het leven”

Het klimaat, een zaak voor ons geloof?

Vanwege de geldende coronamaatregelen konden de samenkomsten in januari niet doorgaan.

In het december-januari nummer van de Kerkbrief vindt u een bijbelse inleiding van Rob van Drimmelen. Hieronder nog een overweging, van ds. Heike Sonnen, predikante in Verviers-Laoureux - Spa. Voordien was zij predikante in Brussel Botanique. Met deze artikels en wijkavonden willen we meedenken met de Buitengewone Synode van de VPKB op 19 maart die volledig aan het klimaat zal zijn gewijd.

Gaat heen in de gehele wereld en verkondigt het evangelie aan heel de schepping.

(Marcus 16,15)

Laten we beginnen met de bekende gelijkenis van de verloren zoon:

De zoon, die zijn deel van de ouderlijke goederen had uitgegeven, zat naast de varkens en zei tegen zichzelf: “Ik ben uitgehongerd. Ik zal naar mijn vader gaan”.

De vader, dolgelukkig, verwelkomt hem met een rijk feestmaal.

En wij dan? Hoe zit het met ons, als mensheid, na het opgebruiken van het voedsel dat onze planeet ons biedt – wat dan? Wetenschappers vertellen ons over de “Earth Overshoot Day”, de datum waarop de mensen de natuurlijke grondstoffen hebben verbruikt die de aarde in één jaar kan regenereren (in 2021 viel die datum op 29 juli). Zodra die datum is verstreken, putten wij uit de niet-hernieuwbare reserves.

Soms biedt het leven ons momenten van inzicht, zoals het moment waarop ik begreep hoe suïcidaal onze mensheid was geworden door de basis van het leven te vernietigen. Het is op deze momenten, wanneer alles in vraag wordt gesteld, dat de Schrift waarlijk het Woord van Leven wordt. Op het einde van het evangelie van Marcus bijvoorbeeld staat zwart-op-wit: "Gaaf heen in de wereld en verkondigt het evangelie aan **heel de schepping**" (Mc 16,15, NBG vertaling). Volgens deze letterlijke vertaling stuurt de Opgestane Heer ons uit om de Blijde Boodschap aan ALLE SCHEPSELEN te verkondigen.

Wat een perspectiefwisseling! Geen antropocentrisme meer! Alsof God en Christus enkel en alleen ons mensen liefhadden! De Blijde Boodschap, dat het leven de dood overwint, is er voor alle levende wezens!

Wij maken deel uit van de cyclus van het leven. Wij zijn ALTIJD verbonden met andere schepselen, onze overleving hangt inderdaad af van het behoud van de ecosystemen van onze Schepper.

Het verkondigen van de verrijzenis van Christus is onze opdracht. Het is een opdracht die ons met vreugde vervult. Laten we de Blijde Boodschap brengen aan onze burens, aan hen die ver weg zijn, aan hen die onzeker zijn, aan hen die in nood verkeren, aan hen die het goed gaat en ook aan onze medebewoners in brandende bossen, in oceanen die vol zijn met plastic, in de verdroogde bodem, in vervuilde lucht!

Men begrijpt dat onze missie een ronduit revolutionaire boodschap bevat!

Een nieuw tijdperk breekt aan voor het christendom!

ds. Heike Sonnen

*U bent opnieuw hartelijk welkom op één van de **wijkbijeenkomsten**, waar Rob van Drimmelen het onderwerp zal inleiden. U kunt zelf kiezen welke plaats of welk tijdstip u het beste past. Graag een telefoontje vooraf naar het gastadres.*

Maandag 21 maart, 14 - 16 u

Itterbeek, Bethlehemkerk, tel 0456 193 378

Dinsdag 22 maart, 10 - 12 u

Mevr. J. Wilbrenninck, Overijse, 02 687 63 91

Donderdag 24 maart, 14 - 16 u

Fam. Scholten, Tervuren, 02 767 71 25

Donderdag 24 maart, 20 - 22 u

Protestantse Kerk, Brussel, 02 512 03 67

Vrijdag 25 maart, 10.30 - 12.30 u

Fam. Orie, Zellik, 02 466 54 90

Ik heb de hele winter niet geweten

*Ik heb de hele winter niet geweten
dat er van U,
diep in dit dode woud,
ergens wat goud
bedolven lag.*

*Met lege hand en hart
en tot geen offeranden klaar
trad ik in 't bos en vond
uw eerste krokus in de zon.*

*Hij stond zo schitterend
op het donkergroene mos,
zo enig licht
tussen het koude naakte hout,
en iets
wat ik de ganse winter was vergeten
ging weer aan 't smeulen
met een teedre gloed.
Zo stond ik lang
gelukkig en verenigd
met die kleine krokus in de zon,
en wist opeens
hoe diep de kleine dingen leven
en zei heel simpel: God, hoe mooi.*

Paul Verbruggen (1891-1966)

Kinderen schrijven aan God

Beste God,
Gebruiken dieren u ook of hebben zij hun eigen iemand?

Eric

Lieve God,
Hebt u de giraf ekspres zo gemaakt of was dat per ongeluk?

Florian

De vluchteling

*Ik hoop dat je nooit hoeft te schreeuwen
door angst of honger of pijn.
Ik hoop dat je nooit hoeft te kijken
als je dochtere brutaal wordt verkracht.
Ik hoop dat je nooit hoeft te zwijgen
omdat je eerst zei wat je dacht.
Ik hoop dat je nooit wordt getreiterd
omdat je iets anders gelooft.
Ik hoop dat je nooit hoeft te huilen
als alles is weg geroofd.
Ik hoop dat je nooit hoeft te zien
dat het land onder je ogen verbrandt.
Ik hoop dat je nooit hoeft te smeken
om asiel in een veilig land.
Maar stel dat het zou gebeuren
dan hoop ik voor jou en voor mij
op een land dat ons zal omarmen
en zegt: Kom maar hier, je bent vrij.*

Joke Forceville-van Rossum

Warme maaltijden uitdelen

Het is een groot gebouw waar ik moet wezen. Het buurthuis Citizen Corner, G. Devreezestraat 34 in Schaarbeek. Maar ik kan geen ingang vinden. Ik loop naar links en dan naar rechts. Nee, nergens een ingang. De bel waar ik op druk werkt niet. Ik bel Dolma, stagiaire, die ook binnen moet zijn. Geen respons. Dat was vorige week ook al zo.

Na tien minuten verlaat een man het gebouw. Gelukkig! 'Weet u ook waar Youssef is?' 'Ja, Youssef is boven. Ik zal hem voor je bellen.'
Youssef komt bij de ingang. Opgelucht begroet ik hem met een vuist. Als ik naar boven kom, zie ik een goed georganiseerde keuken zonder enige luxe. Men is al aardig gevorderd met het klaarmaken van warme maaltijden voor hen die vannacht op de stoep voor het Klein Kasteeltje moeten slapen.
Het is op deze woensdagnamiddag mooi om samen te werken met mensen die zich zo belangeloos inzetten. Ik hoorde van een medewerker dat Youssef zelf ook wat problemen heeft, maar dat hij vond dat er iets gedaan moest worden voor de asielzoekers die in de openlucht moeten slapen.

Mohammed vertelt dat het pand tijdelijk door hen gebruikt kan worden voor activiteiten. Er is een overeenkomst getekend met de eigenaar. 'Als je iets begint, dan komen er

opeens meer mensen op je pad en lukt het om iets tot stand te brengen'

Die middag maken we 55 maaltijden klaar: couscous met een groentesaus en kip. De totale kosten zijn ongeveer 60 Euro. We nemen zelf ook een bord van wat we klaargemaakt hebben. Mohammed vertelt over het individualisme in onze maatschappij. 'Mensen kijken zo weinig naar elkaar om', zegt hij, 'Maar elkaar ontmoeten en elkaar een beetje helpen, dat maakt het leven zo veel rijker'. Ik herken veel in wat hij zegt.

De maaltijden worden in mijn auto geladen. Ook nemen we nog wat warm drinken mee.

Ongeveer een kwartier later zijn we bij het Klein Kasteeltje. We laden uit en verdelen wat we hebben onder de mensen. Het blijft confronterend om rond half zeven in de avond, zo'n dertig mensen gewikkeld in slaapzakken te zien liggen op de stoep. Als we de maaltijden uitdelen is iedereen ons erg dankbaar. Terwijl wat we doen eigenlijk niet veel van hun problemen oplost. Ze moeten nog steeds de koude van de nacht trotseren niet wetend wat de volgende dag hen brengen zal.

Ik kies ervoor om met twee in gesprek te gaan. Als je zo lang in tergende onzekerheid moet leven – misschien zal oprechte aandacht een beetje verlichting brengen.

Hamdullah vertelt dat hij uit Afghanistan komt. Hij is gisteren in België aangekomen. Ik merk dat hij goed Engels spreekt. 'Wat is uw opleiding?' vraag ik. 'Ik ben dokter'.

Er trekt een lichte schok door mij heen. Een goede opleiding. Een respectabel beroep. En dan als een dakloze de nacht doorbrengen op de stoep.

Hamdullah laat mij een foto zien van een jonge vrouw. 'Dit is mijn zus. Ik heb zoveel verdriet om haar!'

Door mijn hoofd schieten beelden van een documentaire: goed opgeleide vrouwen die hun maatschappelijke functie kwijt zijn geraakt en een gevangene worden in hun eigen huis. Ik overweeg: 'de VS dacht alleen maar aan zichzelf toen ze besloot zich terug te trekken uit Afghanistan'.

'Dat is het niet', zegt Hamdullah, 'de leiders van ons land waren corrupt. Ze wilden alleen maar zichzelf verrijken. Ze hebben hun eigen volk verraden.'

Pa Sulay komt uit Gambia.

Als hij over 'Dublin' begint besef ik dat hij al wat langer pogingen onderneemt om ergens in Europa binnen te geraken. Hij vertelt mij dat er een nieuwe regel is gekomen, waardoor hij opnieuw asiel kan aanvragen. Ik kan dat niet zo goed volgen, maar dat doet er nu niet toe.

Ik vraag hem wat zijn achtergronden zijn.

'Ik heb voor architect gestudeerd. Dat heeft mijn belangstelling: gebouwen, ruimtelijke ontwikkeling'.

'Waren er echt geen mogelijkheden om iets van uw idealen in Gambia te realiseren?'

'Gambia wordt geleid door een dictator, al 22 jaar lang! Je kunt je opleiding afmaken, maar er is geen perspectief.'

Dat waren twee van de 30 mensen die aanwezig waren. Morgenochtend komen er nog honderdvijftig bij. En van te voren weten we: er worden tussen de 10 en 30 mensen in-nengelaten om asiel aan te vragen.

Als ik in mijn auto stap, terug naar mijn comfortabele bestaan, vraag ik mij af: wat zullen deze mensen op de stoep zich later van België herinneren: mededogen of onverschilligheid?

Jart Voortman

Ter discussie?

Een gemeentelid stuurde een krantenartikel in, dat hier ingekort wordt weergegeven. De schrijver is ds. Hans de Waal, 40 jaar, en 10 jaar in eenzelfde gemeente, een dorp met 1000 inwoners waarvan 400 ingeschreven in zijn PKN kerk en waarvan er een 50 à 60 elke zondag in de kerk zitten, veel 70-plussers. Hij schreef een doctoraat over "Diaconaat en ouderen".

Er mankeert

"Jonge collega's die klagen dat er alleen maar 'oudjes' in de kerk zitten. Daar wordt ik pissig om. Dan moeten ze er misschien niet gaan werken".

De kerk moet ophouden om de vergrijzende krimpende kerk als een probleem te zien. Dat is niet erg inspirerend. Het klinkt al heel wat aangenamer om te zeggen dat we een kleiner wordende kerk hebben met veel ouder wordende mensen. Met ouderen is niks mis.

"Er is een samenhang tussen leeftijd en godsdienstige ervaringen. Wijsheid, mildheid, geduld, verwachting: dat associeert ik met ouder worden en dat waardeer ik zeer. Het geloof is verbonden met levenservaringen, het geloof krijgt in die ervaringen betekenis. Als pastor mag ik daar graag bij verwijlen".

Er is een driedubbele vergrijzing in de kerk: Er komen meer ouderen. Ouderen worden ouder. Er komen steeds minder jongeren bij. In de kerk is 45% boven de 60; in de samenleving 25%.

Maar er is een onderscheid tussen actieve ouderen die energie vorm geven aan de fase na de pensionering en ouderen met afnemende gezondheid en kwetsbaar.

De groep 'ouderen' is heel divers. Sommigen zijn beledigd als ze, puur vanwege leeftijd een bloemstuk of een kaart krijgen! Dat is juist de groep die zich inzet voor de kwetsbare ouderen.

Een diverser aanbod voor 'ouderen' is nodig.

In de visiedocumenten van de landelijke PKN die uit het hoofdkantoor komen, wordt aan ouderen weinig aandacht besteed. Cru gezegd: de kerk is heel druk met de jongeren die er niet zijn en heeft weinig aandacht voor de ouderen die er wél zijn.

Een ouder wordende kerk betekent niet dat die gemeenschap niet deugt of achterhaald is. De vraag 'Hoe staan we er over 10-20 jaar voor?' is lange-termijn-angst. Die is niet reëel. Het overstijgt onze mogelijkheden om daar nu veel aan te doen. Een jaar of vier is wat de mensen maximaal kunnen overzien.

Nadruk op het tij te keren leidt tot schuldgevoelens bij mensen die zoveel jaren actief zijn geweest in de kerk. Hun eerste neiging is de vraag 'wat hebben we fout gedaan?' Secularisatie en ontkerkelijking kan je de lokale gemeenschap niet in de schoenen schuiven.

Het zijn vaak de ouderen die de gemeenschap dragen en het werk doen. De grootste uitdaging is om de mensen die er zijn, te bemoedigen.

Desmond Tutu

7 oktober 1931– 26 december 2021

Desmond Mpilo Tutu werd geboren in het zwarte mijnstadje Klerksdorp in West Transvaal. Zijn vader was onderwijzer, zijn moeder dienstbode. Hij overleed in Kaapstad.

Eerste jaren

Als hij 12 jaar is, verhuist het gezin naar Johannesburg, waar zijn moeder keukenchef wordt in een instelling voor blinde zwarte kinderen. Daar leerde hij, naar eigen zeggen, van zijn moeder de liefde voor de hulpelozen. Ook hij werd onderwijzer. Universitaire studies konden zijn ouders niet betalen. Hij huwde in 1955 een lerares en verpleegster, activiste voor sociale rechtvaardigheid.

In 1953 wordt de Bantoewet ingevoerd: het onderwijs voor zwarten wordt definitief als minderwaardig georganiseerd: Tutu neemt in 1958 met andere collega's uit protest ontslag. Hij gaat theologie studeren. Na zijn priesterwijding in de Anglicaanse kerk in 1961 en parochiewerk, loopt hij nog drie jaar college in Londen aan het Kings College voor een master in de theologie. De jaren in Londen geven hem en zijn gezin zelfrespect. "Het is godslasterlijk dat de Apartheid een kind van God doet twijfelen of hij wel een kind van God is".

Hij geeft twee jaar les aan de zwarte universiteit van Fort Harare (Kaap provincie), waar hij o.a. Steve Biko onder zijn gehoor heeft. Zo is hij indirect de vader van de Zwarte Bewustzijns Beweging, waarvan Biko de leider werd tot

zijn gewelddadige dood in een politiekantoor. Tutu wordt ook nog gastdocent aan de universiteiten van Botswana, Lesotho en Swaziland, en dan in 1972 directeur van het theologisch studiefonds van de Wereldraad van Kerken in Londen. Het gezin zal altijd meegaan in Tutu's "trek".

Terug in Zuid-Afrika

In 1975 wordt hij als eerste zwarte benoemd tot deken van de Anglicaanse kerk in Johannesburg. Het geeft hem recht op een ambtswoning in de blanke wijk, hetgeen hij weigert. Hij vestigt zich in de voorstad Soweto om de polsslag van zijn volk te voelen. Hij wordt hun pleitbezorger: hij waarschuwt de regering en gaat praten met ministers. Dat geeft spanning met de geradicaliseerde zwarten voor wie dat stadium al voorbij is. Maar Tutu neemt zoals altijd zijn voorbeeld uit de bijbel: *"Mozes ging niet één keer naar de farao, maar verschillende keren. Wie ben ik? Ik kan toch moeilijk zeggen: 'loop naar de hel' of zeggen dat Gods genade niet kan werken in premier Botha?"*

Soweto

Op 16 juni 1976 komen de scholieren in Soweto op straat uit protest tegen de wet van 1975 die het Afrikaans, de taal van de blanke 'Boeren' en van de heersende Nationale Partij, verplicht voor de helft van de vakken in het Bantoe-onderwijs, een taal die zelfs de Bantoeleeraren niet machtig zijn. Het bloedbad door de politie aangericht bedraagt officieel 600 dode kinderen. Dit drama raakt eindelijk de internationale pers. De onlusten gaan de hele maand door.

Zes weken voordien op 6 mei had Tutu, die een sterk voor gevoel had dat er een bloedbad zat aan te komen, een brief geschreven aan premier Voster *"Ik schrijf u van christen tot christen, van vader tot vader om te luisteren naar uw volk"*. Voster antwoordde dat de witte oppositie in het Parlement Tutu had aangespoord tot deze brief. Hij kwam hierdoor in het vizier als mede aanstoker. Tutu wordt 'gepromoveerd' tot aartsbisschop van Lesotho.

Toch hij komt naar de begrafenis van Steve Biko (25 sept. 1977) als een van de sprekers, en roept uit: *"Hoelang nog God? God, do you really care?"* Maar dan verwijst hij naar 2000 jaar geleden: een jonge man werd opgehangen aan een kruis als een crimineel. Tutu eindigt zijn toespraak met het visioen van Jesaja 61:1-4. *"... Maar Hij kwam om allen die treuren te troosten, een kroon op hun hoofd in plaats van stof. Men noemt hen terebinten van gerechtigheid, geplant door de Heer als teken van Zijn luister"*.

In 1978 keert hij terug, benoemd tot Algemeen Secretaris van de **Zuid-Afrikaanse Raad van Kerken** in Johannesburg, waardoor hij de woordvoeder van de kerken wordt naar de regering en naar de wereld toe. Hij gaat hij weer met zijn gezin in Soweto wonen en is hij weer bij de zijnen als pastor en bisschop, als hun stem op bijeenkomsten, vaak in r.-k. kerk Regina Mundi die plaats biedt aan 5000 mensen.

Geloof en humor is zijn kracht. *"Waarom is de regering bang van een kleine zwarte bisschop, als hetgeen hij zegt leugens zijn? Waarom zijn zij bang als ik niet eens stemrecht heb?"*

Zijn inzet blijft religieus: *"alleen mijn geloof brengt mij ertoe om mijn ideeën over de politiek van dit land uit te spreken"*. Op een rally noemt hij de Bijbel het meest revolutionaire boek, het meest subversieve boek tegen onderdrukking, onrechtvaardigheid en uitbuiting. *"God eist dat ons geloof getest wordt in onze houding tegenover de medemens. Als de regering dat links vindt dan moet ze de Bijbel de schuld geven"*. Tegen een minister zei hij: *"Mag ik u erop wijzen dat u God niet bent. U bent slechts een mens. Eens zal uw naam niet meer zijn dan een krabbeltje in de bladzijden in de geschiedenis, terwijl de naam van Jezus Christus, de Heer van de Kerk, zal leven voor altijd"*.

Wereldraad van Kerken: 6de assemblee in Vancouver 1983

Desmond Tutu heeft een onwrikbaar vertrouwen in God en in Gods strategie. In het kleinste positieve gebeuren ziet hij een wonder van God. Toen hij in 1983 vier dagen voor het einde van de drie weken durende Assemblee toch nog een uitreisvisum bekam, beklom hij om middernacht tijdens een nachtwake in de grote tent het podium en riep hij uit: *"Here I am! God works miracles! If God is for us, who is against us?"* En als hij de volgende dag de volgepropte sporthal overschouwt: *"So many of Gods children gathered together! Thank you God that you are God! Het is één van de meest fantastische dingen: te behoren tot de kerk van God"*.

Hij is er zich diep van bewust dat mensenhanden alleen de ellende van de wereld niet kunnen opheffen: *"Als je vandaag naar de toestand van de wereld kijkt, dan zeg je met grote opluchting: Goddank dat ik God niet ben!"* En als Tutu de toestand in Zuid-Afrika bekijkt, dan is hij er van overtuigd dat *"God geen God is voor wie de status quo heilig is. Hij is een God van verrassingen, die machtigen en onrechtvaardigen zal verdrijven om Zijn Koninkrijk te vestigen. God is altijd met diegenen die zich inzetten voor de gerechtigheid en tegen de verdrukking"*.

Niet dat hij de toestand soms ook niet somber inzag: *"God, we know that you are in charge. Why don't you make it slightly more obvious?"* (God, we weten dat u aan het roer staat, maar waarom maakt u dat niet een beetje duidelijker?) Het klinkt misschien grappig maar hij meende het. Hij sprak met God, vertrouwde op God. Hij was een man van gebed. Het morgengebed, een gesprek met God was een innerlijke noodzaak om aan de dag te beginnen.

Hij heeft altijd geloofd dat Zuid-Afrika binnen afzienbare tijd een zwarte president zou hebben. Daarom hield hij de westerse regeringen altijd voor: wed op het winnende paard.

Tegelijk weet hij dat bevrijding offers vraagt. *"Op de kreet: 'hoelang nog Heer?' is het antwoord: totdat het getal vol zal zijn van de medebroeders die gedood zullen worden."* (Openbaring 6:10-11, NBG vertaling)

Nobelprijs voor de vrede 1984

Na Albert Luthuli in 1961, ontvangt weer een zwarte Zuid-Afrikaan de Nobelprijs voor de vrede.

Bisschop Tutu's toespraak in Oslo is één lange opsomming van onrechtvaardigheden en drama's in Zuid-Afrika, geïllustreerd aan concrete gevallen. Daarom: *"Als we vrede willen, zo is ons gezegd, moeten we werken aan rechtvaardigheid"*.

Hij vertelt tussendoor slechts één grap:

"Een man uit Zambia en een uit Zuid-Afrika hebben een babbel. De Zambiaan praat trots over hun minister van Maritieme aangelegenheden. Zegt de Zuid-Afrikaan: maar jullie liggen niet aan zee en hebben toch geen vloot? Zegt de Zambiaan: maar jullie hebben toch een minister van Justitie, of niet soms?"

Hij eindigt zijn toespraak met de uitroep: *"wanneer gaan we leren dat mensen oneindig waardevol zijn: ze zijn geschapen als beeld van God; hen als minder dan dat beschouwen is godslasterlijk. Door anderen te ontmenselijken, ontmenselijk je jezelf. Misschien ontmenselijkt onderdrukking de onderdrukker evenzeer, misschien nog meer dan de onderdrukte. Ze hebben elkaar nodig om werkelijk vrij te worden.....Laten we de zwaarden omsmeden tot ploegscharen. God roept ons op om zijn medewerkers te zijn, zodat wij zijn koninkrijk van vrede en rechtvaardigheid, van goedheid en mededogen, van zorg en delen, van vreugde, lachen en verzoening uitbreiden, zodat de koninkrijken van deze wereld één Koninkrijk van God en zijn Gezalfde worden en Hij zal regeren van eeuwigheid tot eeuwigheid"*.

Waarheids- en Verzoeningscommissie 1995

Ondertussen woonde Tutu, als aartsbisschop sinds 1987, wel in 'the Bishops Court' in de blanke wijk van Kaapstad. Nelson Mandela mocht er, na zijn vrijlating in 1991, de eerste nacht doorbrengen, voor de grote parade van de volgende dag, hetgeen hij aanvankelijk weigerde, ("toch niet in een blanke wijk!") Maar zijn ANC vrienden stelden hem gerust: het is ondertussen een multiraciaal domein.

Juist één jaar na de verkiezingen van 27 april 1994 en de installatie van de nieuwe regering op 10 mei met Mandela als president, de kwam de Waarheids- en Verzoeningscommissie

(de WVC) in mei 1995 tot stand, met aartsbisschop Tutu, aangesteld door Mandela, als voorzitter. De WVC startte haar werk in Februari 1996. Gedurende maanden luisterde hij naar het verdriet van duizenden zwarte slachtoffers van de Apartheid. De WVC was een compromis tussen: ofwel alle daders van Apartheids misdaden berechten ofwel algemene amnestie. Geen van beiden was een optie.

De Waarheids- en Verzoeningscommissie wilde: 1) een zo volledig mogelijk beeld schetsen van de grove mensenrechtenschendingen begaan onder de Apartheid, 2) persoonlijke volledige of gedeeltelijke amnestie verlenen aan misdadigers zowel van het Apartheidsregime als van het ANC en de vrijheidsstrijders, 3) de waardigheid van de slachtoffers herstellen, door hen de gelegenheid te geven hun verhaal te doen.

Sub-comité's beslisten of er amnestie kon verleend worden aan daders en welke vergoedingen er konden toegekend worden aan slachtoffers. (Slechts 2 personen, nl. van veiligheidstroepen van het oude regime belandden in de gevangenis) In 1998 presenteerde Desmond Tutu het eerste deel van het rapport, in 2003 president Thabo Mbeki (opvolger van Mandela) het tweede deel.

De WVC was een oefening in herstellende, niet in vergeldende rechtvaardigheid.

Tutu's premisse is: mensen kunnen veranderen. De waarheid doet pijn, maar het is een eerste stap naar vergeving. *"Diegenen die vergeven, zijn geen voetvegen, maar vredestitelers. Iedereen kan zich bekeren, velen kunnen vergeven"*.

Menselijke waardigheid: geen onderscheid tussen mensen naar kleur, geslacht, taal, sociale status of overtuiging, niet in Zuid-Afrika en nergens in de wereld. Op de **Klimaattop in Kopenhagen**, op zondagmorgen 13 december 2009, overhandigde hij voor een samengeschoold publiek van 5000 mensen op het grote plein, een half miljoen handtekeningen aan de UN-klimaatvoorzitter.

Tutu neemt het evangelie letterlijk: Heb uw vijanden lief. Hij was een bemiddelaar en verzoener, maar een die geen blad voor de mond nam, nergens, waar hij ook in de wereld kwam of onrecht zag, en ook zeker niet tegenover de eigen zwarte leiders na de machtsovername.

Antoinette Panhuis

Adam en Eva

Heel lang geleden maakte God de hemel en de aarde.

Toen God alles had gemaakt zei Hij: "Laat Ons mensen maken naar Ons beeld."

Hij maakte, uit stof, de mens naar Zijn beeld.

De man wordt Adam genoemd.

1

God zorgde ervoor dat Adam in een diepe slaap viel.

Terwijl Adam slaapt, nam God een rib uit zijn lichaam.

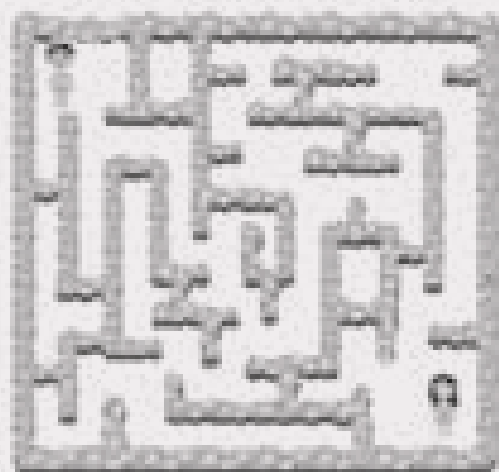
God gebruikte de rib van Adam om een mooie vrouw te scheppen.

Haar naam was Eva.

3

Doolhof

Help Adam om Eva te vinden

Adam zorgde heel goed voor alles dat God had gemaakt.

God gaf aan Adam de verantwoordelijkheid om alle dieren een naam te geven.

Maar Adam was alleen, en God zag dat dat niet goed was.

God wist wat Hij moest doen.

2

Toen Adam wakker werd, zag hij Eva.

Adam was blij toen hij haar zag.

Adam en Eva leefden in de tuin die God had geschapen.

Zij genoten van hun relatie met God en die met elkaar.

4

ADAM EN EVA

Adam en Eva zijn de eerste mensen in de Bijbel. Adam is een Hebreeuws woord. Het betekent: mens. De naam Adam lijkt ook veel op het Hebreeuwse woord voor 'aarde'. Zo kun je dus herkennen dat Adam van aarde gemaakt is (Genesis 2:7). In de eerste drie hoofdstukken van Genesis wordt Adam steeds 'de mens' of 'de man' genoemd. Maar als hij aan het einde van hoofdstuk 3 uit de tuin van Eden weggestuurd is, heet hij echt Adam.

De Hebreeuwse naam voor Eva betekent: leven. Ook Eva heeft in het begin geen naam. Je leest pas dat zij Eva heet als ze weggestuurd is uit de tuin van Eden.

Contact

Protestantse Kerk Brussel

Lidkerk van de Verenigde
Protestantse Kerk in België

Kerkenraad

Ds. Douwe Boelens – voorzitter	02 309 46 82
Dhr. Eugène Kitoko - diaken	0485 024 912
Mw. Paola Vitulano - diaken	0478 607 879
Dhr. Jart Voortman – diaken	02 358 57 29
Mw. Anita Bultena – ouderling	02 734 52 13
Dhr. Lex Buddingh – ouderling	02 772 70 23
Scriba: lex.buddingh@skynet.be	

Dagelijks Bestuur

Dhr. Bert Kuypers – voorzitter	056 20 54 39
Dhr. Mark de Geus – penningmeester	02 660 53 33
Vrijwillige bijdragen: Mw. Ingrid Vercruysse	02 251 59 30
Commissaris gebouwen: Dhr. Theo Orie	02 466 54 90
Archivaris: Dhr. Wim De Hertogh	02 267 66 76
Website: Ds. Douwe Boelens	

Kinder- en Jeugdwerk

Babyoppas: elke zondag tijdens de dienst	
Kinderkerk (tot 12 jaar):	
Janneloes Bouman	0031 646 309 514
Julianna Boelens	0479 652 395
Jeugdkerk (vanaf 12 jaar):	
Jart Voortman	02 358 57 29
Catechese: ds. Douwe Boelens	02 309 46 82

Wijkcontacten en Pastorale Raad

Centrum West

Mw. Antoinette Panhuis (02 230 52 22)

Noord

Mw. Annemarie Haverkorn van Rijsewijk (02 460 42 86)
Mw. Nel Vrydag (02 452 91 79)

Noordoost

Mw. Jacqueline Bastiaens (02 767 67 35)
Mw. Marie-Françoise Couturier (02 731 75 54)
Mw. Nel Scholten (02 767 71 25)

Zuid

Dhr. Jart Voortman (02 358 57 29)

Oost

NN

Zuidoost

Mw. Ellen van der Kraan (02 653 10 13)
Mw. Joke Bronkhorst (02 687 91 92)

*Als u een pastoraal bezoek wilt vragen
voor uzelf of voor een ander,
kunt u rechtstreeks contact opnemen met de predikant.*

Kerkgebouw

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel

Website: www.protestantsekerkbrussel.be

Kerkelijk bureau en koster: Mark van Wechem

Telefoon: 02 512 03 67

E-mailadres: info@protestantsekerkbrussel.be

Predikant regio Brussel, ds. D. Boelens

Hoogveld 24, 1702 Groot-Bijgaarden

(verantwoordelijk uitgever)

Telefoon: 02 309 46 82, gsm: 0474 473 243

E-mailadres: dsdouweboelens@gmail.com

Predikant regio Wezembeek-Oppem, Tervuren en Overijse: vacant

Consulent: ds. Petra Schipper

De koster en de predikant hebben op dinsdag
hun vrije dag.

Rekeningnummers altijd op naam van Protestantse Kerk en BIC: KREDBEBB

Vrijwillige bijdragen:

IBAN: BE22 4331 1627 6147

Diaconie:

IBAN: BE42 7350 3273 4454

Kerkbrief: (€ 20 per jaar, buitenland € 30)

IBAN: BE41 4331 1482 7110

Kerkkriebels:

IBAN: BE49 7350 0729 3071

Exploitatie (voor alle andere betalingen):

IBAN BE89 7350 0834 2085

Bethlehemkerk Anderlecht

Lidkerk van de Verenigde
Protestantse Kerk in België

Gemeenteruimte Bethlehem-Veeweide,

Kerkstraat 60,

1701 Itterbeek (gemeente Dilbeek)

Voorganger: Dhr. Bram Meertens

Secretariaat:

p/a Johanna Jonkman

Doylijkstraat 36

1701 Itterbeek

E-mail: secretariaat.bethlehemkerk@gmail.com

Giften en bijdragen: t.n.v. Protestantse Kerk
Anderlecht

IBAN BE75 4250 1016 1151 BIC: KREDBEBB